

ANNEMOREEN OOMS, WATERLEIDINGMAATSCHAPPIJ DRENTHE
DRS. AGAATH KOOL, NOORDER DIERENPARK

Het Noorder Dierenpark wil op recreatieve wijze de betrokkenheid van de bezoekers bij de levende natuur vergroten. Het park wil een zo breed mogelijk publiek interesseren voor en informeren over de natuur en milieu in de breedste zin van het woord. Het besef dat de natuur niet uit louter losse dieren en planten bestaat, maar uit een samenhangend geheel, staat hierbij voorop. Natuurgetrouwe presentaties van dieren en planten spelen een hoofdrol in het park. Hierdoor ervaart de bezoeker kennisoverdracht als plezier, ofwel educatie door recreatie. Dat is mogelijk als de informatie op een aantrekkelijke en boeiende manier wordt aangeboden. In het Noorder Dierenpark maken bezoekers een ontdekkingsreis door de hele wereld. Het park is namelijk ingedeeld in continenten, met niet alleen de dieren in een zo natuurgetrouw mogelijke omgeving, maar ook voor zover mogelijk de planten die in dat werelddeel thuishoren. Dieren in Emmen hebben de ruimte. Zo kunnen de tijgers een sprintje trekken, olifanten een bad nemen, zwemmen de haaien in meer dan één miljoen liter zeewater en leven neushoorns, giraffen, zebra's en vele andere diersoorten samen op de Afrika- savanne.

Uitgangspunt voor alle nieuwe presentaties is de educatieve doelstelling van het Noorder Dierenpark. Het thema water speelt een hoofdrol in de nieuwste publiekspresentaties. De zorg voor zoet water op aarde is wereldwijd

teerd worden, zullen zo natuurlijk mogelijk zijn. Dat houdt bijvoorbeeld in dat van groepsdieren ook werkelijk grote groepen gehouden worden.

Om de belangstelling van het grote publiek te behouden is continuïteit en vernieuwing van belang voor het Noorder Dierenpark. De Waterfabriek is ingericht als attractie, maar is ook een middel om de waterkwaliteit en daarmee de attractiewaarde van de dieren te verhogen. Het dierenpark kiest voor duurzaamheid. Dit blijkt onder andere uit het streven naar kringloopsluiting. Dit streven ligt in lijn met de filosofie van WMD en dat heeft de partijen ook bij elkaar gebracht. Waterleidingmaatschappij Drenthe laat in de Waterfabriek zien dat het bedrijf zich inspant voor een optimale, duurzame drinkwatervoorziening, met zo min mogelijk schade aan het natuurlijke milieu. Daarnaast biedt de Waterfabriek WMD de mogelijkheid één van haar bedrijfsdoelstellingen in de praktijk te brengen, namelijk samenwerking in de waterketen. Ook Waterschap Velt en Vecht ziet in het project de mogelijkheid om hun filosofie als milieubedrijf en bron van wijs waterbeheer uit te dragen, zowel in samenwerking als aan het brede publiek.

Het project biedt voor alle betrokken partijen vele mogelijkheden op het gebied van communicatie en voorlichting rond de waterproblematiek. Kinderen zijn een belangrijke doelgroep voor het Noorder Dierenpark. Kinderen in Nederland hebben in de eerste plaats in en om het huis met water maken. Water speelt in de beleving van kinderen een grote rol. Aansluiten bij deze beleving maakt kinde-

36 H_2O # 13.2002

De presentatie 'Als je de kraan opendraait...' laat het watergebruik door de mens in al zijn facetten zien.

ren gevoelig voor het thema. Kinderen in Nederland zijn de wereldburgers van de toekomst. Daarom is het van belang een mondiale benadering te integreren in het thema water. De Nederlandse samenleving is een multiculturele samenleving en de betekenis van en het

omgaan met water kan per cultuur verschillen. De boodschap die de bezoekers aan het waterpaviljoen en de Waterfabriek ervaren, is dat we niet zonder water kunnen. Water is de bron van alle leven op aarde. Water moet schoon en veilig zijn. Maar is er te veel, dan moeten we onszelf er ook weer tegen beschermen. We moeten voorkomen dat het vervuild en uitgeput raakt.

Playa Pinguinos

Ongeveer 250 Humboldt-pinguïns verwelkomen de bezoekers in het nieuwe park. Ze bewonen, in deze natuurlijke groeps grootte, de Peruviaanse kust met strand, rotsen met erosiekanalen en een golvende binnenzee. Het gaat om een halve hectare met zes meter hoge klippen en een pad dat eerst over en door de klippen loopt naar boven en dan tot drie meter onder de grond afdaalt, waar een expositieruimte verrijst en waar de pinguïns door een groot raam onderwater te zien zijn. De tentoonstelling laat een pinguïnschoolklas en een woonkamer zien. Op ongedwongen wijze kunnen, met name jonge, kinderen alles ervaren over de Humboldt-pinguïns.

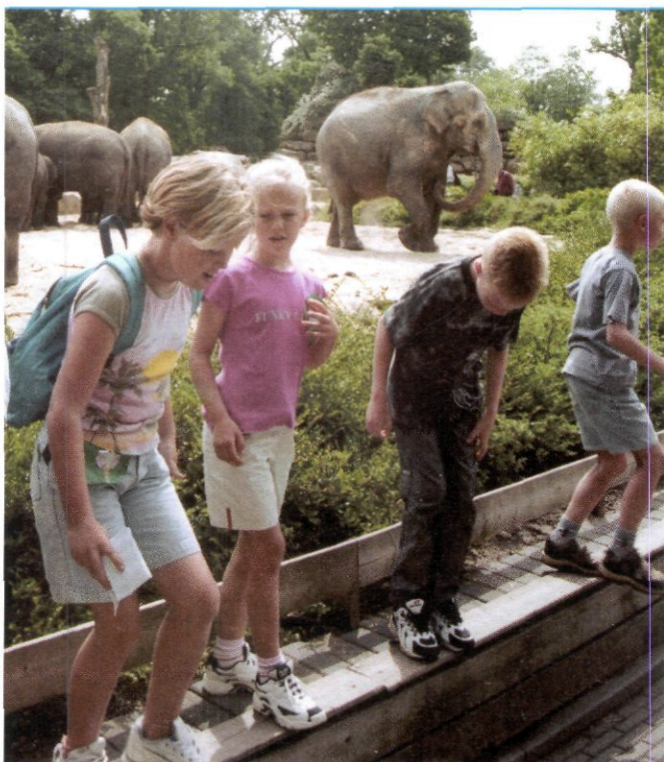
Waterpaviljoen Wallanganda

Wallanganda is een mythische god uit de Aboriginal-cultuur. Hij besliste over het ontstaan van leven op aarde door water op de aardslang te sprenkelen. Waterpaviljoen Wallanganda geeft een 21e eeuwse beeld van de levende natuur met nadruk op het onlosmakelijke samengaan van water en leven op aarde. Water speelt de hoofdrol in het verhaal van het leven en daarmee in het verhaal van onszelf en de

hele levende natuur. Op het gebied van water valt veel te zien, te voelen en uit te leggen. Dat gebeurt op een creatieve, interactieve manier op 3500 vierkante meter oppervlakte, met verschillende grapjes en spelen over wetenswaardigheden. In een tijdmachine ervaren bezoekers hoe immens lang het leven erover gedaan heeft om zich te ontwikkelen tot de huidige diversiteit en complexiteit. In twee theaters, gescheiden door een oceanische landschap, zijn de meest recente wetenschappelijke discussies over de plaats van het ontstaan van het leven te volgen. De bezoeker wordt meegenomen in de grote kringloop van het water in ons heelal.

Als je de kraan opendraait...

In het waterpaviljoen Wallanganda heeft Waterleidingmaatschappij Drenthe een permanente tentoonstelling van zo'n 300 vierkante meter ingericht met de naam 'Als je de kraan opendraait...' Deze tentoonstelling over het waterverbruik van de mens kwam tot stand in nauwe samenwerking met het Waterschap Velt en Vecht. De andere presentaties in het waterpaviljoen zijn door het Noorder Diepenpark ingericht. In de presentatie zijn de activiteiten van WMD en Waterschap Velt & Vecht op een moderne, aantrekkelijke wijze vormgegeven voor een breed publiek. Een belangrijk gegeven hierbij is uiteraard de kleine kringloop. Behalve drinkwater hebben we daarbij ook te maken met afvalwater en waterbeheersing, de taken van het waterschap. Water is een product dat geleend wordt uit de grote kringloop. Uitgangspunt is de kringloop zoveel mogelijk ongestoord te laten. Het

Nijlpaarden deponeren het grootste deel van hun ontlasting in het water. Aangezien deze dikhuiden veel eten, produceren ze ook veel mest: per dier zo'n 60 tot 70 kilo per dag. Dat bekend voor de kudde in Emmen bijna 1000 kilo per dag.

ingrijpen door de mens ingrijpen moet dus worden beperkt. Daar waar water nodig is zal het op de goede plek uit de kringloop gewonnen moeten worden, zodat het natuurlijk milieu niet geschaad wordt. Nadat het water gebruikt is, wordt het teruggebracht in de kringloop met eenzelfde kwaliteit als voorheen. Lenen van water uit de grote kringloop is het goede woord. Waterbeheer en waterwerken zullen in de toekomst nog belangrijker worden dan ze in het verleden al waren.

Living Machine en Waterfabriek

Vanuit de tentoonstelling lopen bezoekers naar de Living Machine en de Waterfabriek. Daar zijn presentaties om de zuiveringsprocessen aan het publiek duidelijk te maken. In de Living Machine kunnen bezoekers door grote kijkglazen de wortelzone van de Living Machine en het bezinkingsproces zien. Natuur en techniek werken samen om de dieren en de dierentuin van goed water te voorzien. In de Waterfabriek kan de bezoeker een belangrijk deel van de zuiveringsprocessen van het Noorder Dierenpark bekijken.

Daar is ook de centrale besturing van zowel de waterfabriek zelf als de centrale besturing van de drinkwatervoorziening voor zuidoost-Drenthe op een groot beeldscherm te volgen. Ook de besturing van de gietwater-

en industriewaterstations zijn vanuit deze centrale commandopost zichtbaar.

De hoge hellingen langs het pad naar het waterpaviljoen zijn begroeid met Araucariabomen. Daar leven de schuwe pudus, heel kleine hertjes die voorkomen in de uitlopers van de Andes in Chili.

Waterverbruikers van de toekomst

Kofi Annan: "We kunnen niet buiten zoet water, het is onvervangbaar: er zijn geen surrogaten voor. En het is gevoelig: menselijke activiteiten zijn van grote invloed op de kwantiteit en de kwaliteit van het beschikbare zoet water. Toegang tot een bestendige, schone en toereikende bron van zoet water is een fundamenteel vereiste voor de overleving, het welzijn en de sociaal-economische ontwikkeling van de hele mensheid. De jongeren van nu zijn de waterverbruikers van de toekomst. Bovendien houden jongeren indrukken langer vast dan ouderen".

De 21e eeuw is uitgeroepen tot de eeuw van het waterprobleem. Wateroverlast, watersnoodrampen, watertekort, waterzuivering, waterbeheersing...water is een mondiaal thema. Kennis van en ervaring met water zijn dan ook van grote waarde. Het waterpaviljoen Wallanganda is een plek waar jong en oud op een creatieve manier kan spelen met en leren over water. Educatie dus door recreatie, maar ook beleving en plezier.